

Stendyssevej Syd / Glumsø

Prøvegravningsrapport

NÆM 2005:129

KUAS 2003-2122-0990

Næstved Museum 2006

Stendyssevej Syd / Glumsø

J.nr. NÆM 2005:129; KUAS 2003-2122-0990

Prøvegravningsrapport

Glumsø Sogn, Tybjerg Herred, Storstrøms Amt (tidl. Præstø).

Stednr. 05.07.04

4-cm kort: 1412 I NØ

*Stolpehuller, gruber samt div. fyldskifter som sandsynligvis hovedsageligt kan henføres til yngre romersk og germansk jernalder samt (muligvis) yngre stenalder. Et delområde med egtl. hustomter blev efterfølgende udgravet som Stendyssevej Syd I (jf. NÆM 2005:129A)
Udgravningsleder: Mette C. Olsen.*

Indhold

Abstract	3
Undersøgelsens forhistorie	4
Administrative data	4
Øvrige data	4
Topografi	5
Målesystem	5
Udgravningsmetode	5
Undersøgelsens resultater	6
Fremtidigt arbejde	7
Anlægsliste	8
Fundliste	13
Tegningsliste	13

Bilag

Div. kort og oversigtsplaner

Kopier af T1-6 (nedsat 50%)

Abstract

Ved prøvegravning af et ca. 30.000 m² stort areal fremkom stolpehuller, gruber og diverse andre fyldskifter (A1-A67), hvoraf flere sandsynligvis kan henføres til oldtiden. Desuden blev der fundet keramik og flint fra oldtiden (x1-x5), samt 3 stk. ubrændt knogle (x4) der sandsynligvis er mere recente. Alle fund stammer fra gruber.

Da der efterfølgende blev foretaget en udgravning på en mindre del af det prøvegravede område (jf. NÆM 2005:129A: Stendyssevej Syd I), hvor der fandtes to langhuse (dateret til yngre romersk og germansk jernalder), er det sandsynligt, at hovedparten af fyldskifterne stammer fra disse to perioder. Dog er det muligt, at stolpehullerne længst mod øst i den øst-vestgående *Søgegrøft 15* kan stamme fra neolitikum, idet fylden i disse stolpehuller var meget lys og ulig fylden i de øvrige stolpehuller.

Forud for prøveudgravning og udgravning af Stendyssevej Syd var arealet umiddelbart nord for undersøgt (jf. NÆM 2005:104: Stendyssevej og NÆM 2005:104A: Stendyssevej I), hvorved der ligeledes var fremkommet et hus fra yngre romertid/germansk jernalder. Det var også i forbindelse med dette arbejde, at der blev registreret (men desværre ikke udgravet) en række stolpehuller og kogestensgruber langs med det markskel, der delte dette tidligere udgravede område fra det hér aktuelle. *Søgegrøft 15* blev derfor placeret langs med denne skelgrøfts sydside i øst-vestgående retning. Det er ikke usandsynligt, at de lyse (neolitiske ?) stolpehuller, der blev registreret i *Søgegrøft 15*, kan have haft en fortsættelse mod syd evt. i form af et hegnsforløb eller muligvis som et hus, der desværre er blevet gravet væk.

Undersøgelsens forhistorie

I forbindelse med byggemodning forud for opførelsen af et større boligområde (ca. 30.000 m²) sydvest for Glumsø - mellem Nyvej og Stendyssevej - i Suså Kommune (jf. Suså Kommune, lokalplan GL.B.3.7), foretog Næstved Museum en prøvegravning i september 2005. Efter prøvegravningen af Stendyssevej Syd blev det besluttet at foretage en mindre udgravning på et ca. 1.500 m² stort område mod nord, da der her var fundet tydelige stolpehuller i flere af søgegrøfterne.

Forud for prøveudgravning og udgravning af Stendyssevej Syd var der prøvegravet (og udgravet) umiddelbart nord herfor (jf. NÆM 2005:104: Stendyssevej og NÆM 2005:104A: Stendyssevej I), hvor der var fremkommet et hus fra yngre romertid/germansk jernalder.

Prøvegravningen af Stendyssevej Syd førte således til en egentlig udgravning på den topografisk set højest beliggende del af området mod nord mellem *Søgegrøft 3-8* og *Søgegrøft 15* (jf. NÆM 2005:129A: Stendyssevej Syd I). Her fremkom der to langhuse dateret til romersk og germansk jernalder.

Topografisk set - et højtbeliggende plateau nær vand - er hele området oplagt til forhistorisk aktivitet (grave og bebyggelse), og der var også allerede gjort flere væsentlige fund på området - bl.a. forholdsvis velbevarede fibler fra jernalder og vikingetid (jf. NÆM 2004:137). Desuden er der registreret grav- og bebyggelsesaktivitet fra romersk jernalder nord for lokalplansområdet (jf. NÆM 1996:111). Endelig ligger der en fredet stendysse (sb.nr. 05.07.04-29) på marken umiddelbart nordvest for Stendyssevej Syd.

Administrative data

Bygherre og finansierende myndighed var Suså Kommune.

Undersøgelsen blev foretaget af Næstved Museum, og al originaldokumentation samt øvrige arkivalier opbevares på museet under j.nr. NÆM 2005:129.

Øvrige data

Jordafrømningen blev påbegyndt d. 12/9 2005, og hele prøveudgravningen (inkl. registrering mv.) sluttede d. 26/9 2005.

Undersøgelsen blev foretaget af stud. cand. mag. Mette C. Olsen. Ansvarlig leder var arkæolog Thomas Roland, Næstved Museum.

Jordafrømningen blev foretaget af en gravemaskine med en skovlbredde på 2 m.

Vejrforhold: Skiftende sol og regn.

Topografi

Lokalplansområdet ligger højt placeret på et plateau omkring kote 22-23 meter oh. på kanten af en bakke, der skrånede mod syd ned til Nyvej og Glumsø Sø. Mod vest findes et større moseområde med offerfund fra flere af oldtidens perioder. Moseområdet har formentlig tidligere hængt sammen med Glumsø Sø. Mod øst ligger boligområdet Glumsø Søpark i Glumsø, og længere mod nordøst Glumsø Kirke og Glumsø By.

Muldlaget var generelt tyndest (20-30 cm) på de højeste dele mod nord, herefter voksede muldlaget til 40-50 cm ned ad skråning mod syd. Der kunne ses pløjspor spredt i flere søgegrøfter - dog flest mod nord - hvor muldlaget var tyndest.

Undergrunden var meget vekslende; mere sandet mod øst og syd ned af skråning, mens mere leret mod nord og vest op af skråning samt på toppen af denne. Farven på undergrunden var ligeledes meget varierende, og det var ikke altid lige let at erkende, hvornår en fyldforskelle var reel eller naturlig. Dog var undergrunden forholdsvis lys grågul-gul, sandblandet til let sandblandet ler (med pletter af rødbrun let sandblandet ler) på toppen af bakken, hvor de to langhuse senere blev udgravet, og det var dermed relativt enkelt at erkende fyldforskelle samt stolpehuller i dette område.

Desuden fandtes der flere steder naturlige "bånd" af større ralsten i undergrunden, især ned af den sydvendte skråning. Flere steder i den typiske lerede undergrund fandtes et lag af ensartet, homogen, rødbrungul sand til let lerblandet sand, dette er blevet tolket som et muligt lag af flyvesand, det fandtes ned af - og især i bunden af - den sydvendte skråning. Tykkelsen på dette flyvesandslag blev ikke opmålt.

Målesystem

Søgegrøfterne, samt mindre udvidelser i forbindelse med disse, blev indmålt med håndholdt GPS (LMK 283-372) og en mindre usikkerhed må derfor påregnes. GPS-målingerne er herefter via MapInfo overført til kort. Koordinatliste findes blandt originalmaterialet. Søgegrøfterne er indmålt med et punkt i midten af hver ende samt et til flere steder undervejs, hvor det blev skønnet nødvendigt. Anlæggene (A1-A67) findes tegnet i fladen og indmålt på oversigtstegninger i 1:100 (T1-T5), anlæggene er blevet indmålt med målebånd i de enkelte søgegrøfter.

Udgravningsmetode

Med en gravemaskine (skovlbredde 2 m.) blev der trukket søgegrøfter med ca. 20 meters mellemrum, herefter blev der trukket enkelte yderligere søgegrøfter, hvor dette blev skønnet nødvendigt, bl.a. længst mod syd, hvor der tidligere er fundet indtil flere velbevarede fibler

som detektorfund. Dette blev gjort for - så godt som muligt - at afklare, om der eventuelt skulle findes bevarede grave i dette område, der i øvrigt var forholdsvis sandet.

Der blev desuden trukket en øst-vestgående søgegrøft (*Søgegrøft 15*) længst mod nord langs med markskellet, som kan genfindes på udskiftningskortet. Dette blev gjort, fordi der i forvejen var registreret (men desværre ikke udgravet) stolpehuller og kogestensgruber nord for denne i forbindelse med udgravningen af et langhus fra romersk/germansk jernalder (jf. NÆM 2005:104A, Stendyssevej I). Herudover blev der foretaget flere mindre udvidelser i forbindelse med søgegrøfterne, hvor dette blev skønnet nødvendigt, bl.a. ved *Søgegrøft 3, 5, 7, 8, og 9*, hvor der fremkom flere reelle stolpehuller.

Anlæggene (A1-A67) blev tegnet i 1:100 (jf. T1-T5) og derefter snittet med spade og deres karakter, fyld og dimensioner beskrevet (enkelte større anlæg er dog snittet med maskine). Udvalgte snit blev endvidere tegnet i 1:20 (jf. anlægsbeskrivelserne T1-T6). Recente anlæg, naturlige fyldskifter og dyreaktiviteter blev som udgangspunkt ikke snittet eller undersøgt yderligere. Der blev ikke taget foto ved prøvegravningen.

Prøveudgravningsområdet blev afsøgt med detektor i flere omgange, der blev dog ikke gjort nogle fund.

Undersøgelsens resultater

Der blev gravet 15 søgegrøfter á knap 200 meters længde, og der blev undersøgt i alt 67 anlæg (A1-A67) bestående af stolpehuller, gruber, pløjesor, naturlige fyldskifter, dræn, dyreaktiviteter samt mere eller mindre recente anlæg. Derudover fremkom også en del pløjesor, naturlige fyldskifter, dræn, dyreaktiviteter, recente anlæg etc. uden arkæologisk interesse, der ikke blev undersøgt nærmere.

De fleste anlægsspor fremkom spredt på arealet og var uden særlige karakteristika. På den topografisk set højeste, nordlige del af *Søgegrøft 3, 5, 7, 8 og 15* sås dog en større koncentration af stolpehuller og gruber, der kunne henføres til oldtiden. Dette område blev udpeget til egentlig undersøgelse, og ved den efterfølgende egentlige udgravning blev der hér fundet to langhuse dateret til romersk og germansk jernalder (jf. NÆM 2005:129A, Stendyssevej Syd I).

I *Søgegrøft 15* langs markskellets sydside fandtes enkelte lyse (neolitiske?) stolpehuller, der kan have haft en fortsættelse mod syd evt. i form af et hegnsforløb eller lignende.

Der blev kun gjort yderst få genstandsfund (x1-x5) bestående af enkelte flintafslag og keramikfragmenter, der kan henføres til oldtiden, samt nogle - formentlig - mere recente, ubrændte knoglefragmenter (x4). Alle fund stammer fra gruber.

Fremtidigt arbejde

Med den efterfølgende udgravning på den nordlige del af feltet (jf. Stendyssevej Syd I; NÆM 2005:129A) anser Næstved Museum det prøveudgravede område for færdigundersøgt. De finere detektorfund fra området muliggør dog, at der kan være spredte grave på arealet (især mod syd, hvor undergrunden er mere sandet). Eventuelle grave er ikke således ikke erkendt ved forundersøgelsen, men man bør alligevel være opmærksom ved fremtidige anlægsarbejder. Ligeledes bør kommende arealer i nærheden af det aktuelle areal fortsat prøvegraves forud for anlægsarbejder, da de registrerede aktiviteter ligger tæt op af den nuværende lokalplans grænser.

11·IV·2006
Næstved Museum

Mette C. Olsen

Anlægsliste

Søgegrøft 1:

A1 Fyldskifte, muligvis med pløjesor i toppen. Jf. profiltegning i 1:20 på oversigtstegning T1. Dia.: 66x70 cm. Dybde: 14 cm. Fyld: Lag 1 - Gulbrun, humøs, let sandbl. ler, homogen, recent murbrok i toppen (ikke hjemtaget). Lag 2 - Brungul, let sandbl. ler, homogen undergrund -> dvs. et pløjesor ned i fyldskiftet, derfor er lag 1 med murbrokken muligvis en recent nedpløjning ovenfra. Lag 3 - Lysere gulbrun, let humøs, let opbl. med gullig undergr. dog forholdsvis homogen, let sandbl. ler -> muligvis et oprindeligt fyldskifte, oldtid ? Lag 4 - Rødbrun undergrundsler.

A2 Fyldskifte.

Dia.: 90x50 cm. Dybde: 0-13 cm. Flad bund, det er overfladeniveauet der veksler. Fyld: Gulbrun, humøs, lerbl. sand, let opbl. med gullig undergr. dog forholdsvis homogen. Fyldskiftet er muligvis blot en overgang ml. muld og undergrund.

Søgegrøft 2:

A3 Stolpehul?

Dia.: 40 cm. Dybde: 26 cm. Let uregelmæssig bund. Fyld: Gulbrun - lys gulbrun, let humøs, sandbl. ler, let opbl. med gullig undergr. dog forholdsvis homogen, enkelte trækulsnister.

A4 Grube.

Jf. profiltegning i 1:20 på oversigtstegning T1. Dia. 310x400 cm. Dybde: 65 cm. Fyld: Lag 1 - Gulbrun, homogen med enkelte pletter af gullig undergr., humøs, let lerbl. sand, spredte trækulsnister, x1 og x2 fandtes øverst i lag 1. Lag 2 - Mørk gulbrun, heterogen - opbl. med pletter af gul undergr., humøs, let lerbl. sand, trækulsnister, enkelte pletter af rødbrændt ler - muligvis opløst keramik. Lag 2 er muligvis en dyregang. Lag 3 - Mørk gulbrun - sortbrun (pga. trækul), meget trækul i fylden - evt. et brandlag, humøs, let lerbl. sand, heterogen - pletter med gullig undergr. Lag 4 - Undergrund: Brungul, let lerbl. sand.

Fund:

- x1 - Keramikfragmenter.
- x2 - Flintafslag.

A5 Stolpehul?

Dia.: 35 cm. Dybde: 8 cm. Flad bund med nedsivninger ned i undergrunden. Fyld: Lys gulgrå, opbl. med gullig undergr. dog forholdsvis homogen, let lerbl. sand, spredte trækulsnister.

Søgegrøft 3:

A6 Stolpehul?

Dia.: 30x40 cm. Dybde: 13 cm. Utydelig afgrænsning, men med en relativt flad bund. Fyld: Lys grågul, heterogen - opbl. med gullig, leret undergr., meget let humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A7 Stolpehul.

Dia.: 35x40 cm. Dybde: 12 cm. Fyld: Mørk gulbrun-brun, let opbl. med gullig undergr. - dog forholdsvis homogen, humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A8 Stolpehul.

Dia.: 50 cm. Dybde: 15 cm. Flad bund. Fyld: Grågul, let opbl. med gullig, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, meget let humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister.

A9 Stolpehul.

Dia.: 50 cm. Dybde: 8 cm. Knap så tydelig afgrænsning mod bunden => bunden af et stolpehul. Fyld: Grågul, heterogen - opbl. med gullig, leret undergr., meget let humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A10 Stolpehul.

Dia.: 50x55 cm. Dybde: 15 cm. Flad bund. Fyld: Grågul, opbl. med gullig, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, meget let humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister.

A11 Stolpehul.

Dia.: 45x70 cm. Dybde: 6 cm. Bunden af et stolpehul. Fyld: Grågul, opbl. med gullig, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, meget let humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A12 Stolpehul.

Dia.: 45 cm. Dybde: 14 cm. Flad bund. Fyld: Gulbrun, let opbl. med gullig, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A13 Stolpehul.

Dia.: 50 cm. Flad bund. Fyld: Gulbrun-grågul, let opbl. med gullig, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, let humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A14 Dræn/dyreaktivitet?

Jf. skitsetegning (ikke i fast målestoksforhold) på oversigtstegning T2.

Dia.: 170x50 cm. Dybde: 12-20 cm. Fyld: Gulbrun-brun, homogen, humøs, let lerbl. sand, spredte trækulsnister.

A15 Dyreaktivitet. Snittet!

A16 Dyreaktivitet og/eller overgang ml. muld og undergrund. Snittet!

A17 Overgang mellem muld og undergrund. Snittet!

Søgegrøft 5:

A18 Kogestensgrube/grube? + Dyreaktivitet.

Jf. profiltegning i 1:20 på oversigtstegning T2.
Dia.: 40x60 cm. Kun delvist afdækket! Dybde: 45 cm. Fyld: Lag 1 - Sortbrun (pga. trækul), heterogen - opbl. med gullig, leret undergr., humøs, sandbl. ler. Knytnævestor, ildskørnet sten i fylden samt ubrændt dyrekogle, som lå øverst på overgangen til muldjorden. Lag 2 - Gulbrun, heterogen - opbl. med gullig, leret undergr., let humøs, sandbl. ler, enkelte nister af trækul og rødbrændt ler. Lag 3 - Dyregang: Gulbrun-brun, let opbl. med gullig, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, humøs, sandbl. ler, enkelte nister af trækul og rødbrændt ler. Lag 4 - Undergrund: Rødgulbrun, let sandbl. ler.

Fund:

- x4 - Ubrændt kogle.

A19 Yderkant af grube?

Dia.: 30x150 cm. Kun delvist afdækket! Dybde: 25 cm. Fyld: Gulbrun-brun, let opbl. med gullig, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, humøs, sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A20 Grube.

Jf. profiltegning i 1:20 på oversigtstegning T2.

Dia.: 190x80 cm. Dybde: 55 cm. Afrundet bund.

Fyld: Lag 1 - Mørk gulbrun-brun, homogen, humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister. Lag 2 - Mørk gulbrun-brun, heterogen - opbl. med gullig, leret undergr., humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister + en del nister af rødbrændt ler.

Område i bunden af lag 2 med keramikfragmenter og opløst keramik. Lag 3 - Mørk gulbrun-sortbrun (pga. trækul), let opbl. med gullig, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, humøs, let sandbl. ler, en del trækul i fylden + enkelte nister af rødbrændt ler. En del sten (knytnævestore), heraf enkelte ildpåvirkede ned mod bunden af gruben - dog ikke nok til en kogestensgrube. Lag 4 - Undergrund: Rødbrungul, let sandbl. ler.

Fund:

- x3 - Keramikfragmenter. Fra bunden af lag 2.

A21 Stolpehul.

Dia.: 40 cm. Dybde: 20 cm. Flad bund. Fyld: Gulbrun, heterogen - opbl. med rødbrun, leret undergr., humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister + enkelte nister af rødbrændt ler.

A22 Stolpehul.

Dia.: 20x35 cm. Dybde: 6 cm. Flad bund. Fyld: Gulbrun-brun, homogen, humøs, let lerbl. sand, enkelte nister af trækul og rødbrændt ler.

Søgegrøft 15:

A23 Overgang ml. muld og undergrund. Slettet!

A24 Stolpehul.

Dia.: 20 cm. Dybde: 7 cm. Flad bund. Fyld: Gulgråbrun, heterogen - opbl. med rødbrun, leret undergrund, let humøs, sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A25 Stolpehul.

Dia.: 30 cm. Dybde: 5 cm. Ubestemmelig afgrænsning mod undergrunden. Fyld: Gulgråbrun, heterogen - opbl. med rødbrun, leret undergrund, let humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A26 Stolpehul.

Dia.: 32 cm. Dybde: 15 cm. Flad bund. Fyld: Gulgråbrun, homogen, humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A27 Stolpehul.

Dia.: 23 cm. Dybde: 18 cm. Afrundet bund. Fyld: Gulgråbrun, homogen, humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A28 Stolpehul.

Dia.: 35x40 cm. Dybde: 12 cm. Afrundet bund. Fyld: Gulgråbrun, homogen, humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister.

A29 Stolpehul.

Dia.: 23 cm. Dybde: 16 cm. Afrundet bund. Fyld: Gulgråbrun, homogen, humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister.

A30 Grube / Nedgravning af sten ?

Dia.: 100x140 cm. Dybde: 15 cm. Afrundet bund. Fyld: Gulbrun, let opbl. med gullig, leret undergrund - dog forholdsvis homogen, humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister, en del knytnævestore og større sten i fylden, herunder en hovedstor (muligvis større) sten ca. midt i snittet.

A31 Stolpehul.

Dia.: 30x40 cm. Dybde: 18 cm. Afrundet bund. Fyld: Gulbrun, homogen, humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister.

A32 Stolpehul.

Dia.: 30 cm. Dybde: 15 cm. Flad bund. Fyld: Gulbrun, homogen, humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister.

A33 Stolpehul.

Dia.: 45 cm. Dybde: 30 cm. Flad bund. Fyld: Gulbrun, homogen, humøs, sandbl. ler, spredte trækulsnister, knytnævestore sten i bunden af stolpehullet.

A34 Stolpehul.

Dia.: 35 cm. Dybde: 22 cm. Afrundet bund. Fyld: Gulbrun, opbl. med gullig, leret undergrund ned mod bunden af stolpehullet - dog forholdsvis homogen, humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister.

A35 Stolpehul?

Dia.: 30x40 cm. Kun delvist afdækket! Dybde: 15 cm. Fyld: Gulbrun, homogen, humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister, enkelte nister af rødbrændt ler.

A36 Stolpehul.

Dia.: 35 cm. Dybde: 20 cm. Afrundet bund. Fyld: Gulbrun, homogen, humøs, let sandbl. ler, enkelte nister af trækul og rødbrændt ler.

A37 Stolpehul.

Dia.: 40 cm. Dybde: 20 cm. Flad bund. Fyld: Gulbrun, let opbl. med rødbrun, leret undergrund især ned mod bunden af stolpehullet - dog forholdsvis homogen, humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister.

A38 Stolpehul.

Dia.: 35 cm. Dybde: 23 cm. Flad bund. Fyld: Gulbrun-brun, homogen, humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A39 Stolpehul.

Dia.: 45 cm. Dybde: 30 cm. Forholdsvis flad bund. Fyld: Gulbrun, heterogen - opbl. med gullig, leret undergrund ned mod bunden, humøs, let sandbl. ler.

A40 Stolpehul + Nedgravning, el. muligvis et andet stolpehul.

Jf. profiltegning i 1:20 på oversigtstegning T6. Stolpehul - Dia.: 70x65 cm. Dybde: 23 cm. Afrundet bund.

Nedgravning / Andet stolpehul - Dia.: 35 cm. Dybde: 6 cm.

Fyld / begge fyldskifter: Lag 1 - Gulbrun-brun, let opbl. med gullig, leret undergrund - dog forholdsvis homogen, humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister. Lag 2 - Gulbrun-brun, mere opbl. med gullig, leret undergrund end Lag 1 - dog stadigvæk forholdsvis homogen, humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister. Lag 3 - Undergrund: Grågul-gul, let sandbl. ler med hvid kalksten.

A41 Grube.

Dia.: 100x100 cm. Kun delvist afdækket! Dybde: 15 cm. Nedsivninger - bunden er ikke klart afgrænset. Fyld: Gulbrun, heterogen - opblandet med rødbrun, leret undergrund, let humøs, sandbl. ler, spredte trækulsnister, knytnævestore samt enkelte større og mindre sten (ikke ildpåvirkede) i bunden af gruben.

Fund:

- x5 - Keramikfragment. Fra toppen af gruben.

A42 Stolpehul.

Dia.: 16 cm. Dybde: 4 cm. Fyld: Gulbrun, homogen, humøs, let sandbl. ler.

Søgegrøft 7:

A43 Stolpehul.

Dia.: 30x40 cm. Dybde: 15 cm. Afrundet bund.
Fyld: Lys gulbrun, heterogen - opbl. med gullig, leret undergr., meget let humøs, let sandbl. ler, enkelte nister af trækul og hvid kridtsten.

A44 Slettet!

A45 Stolpehul.

Dia.: 45 cm. Dybde: 10 cm. Flad bund. Fyld:
Gulbrun, heterogen - opbl. med rødbrun og gullig, leret undergr., let humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A46 Stolpehul.

Dia.: 50 cm. Dybde: 13 cm. Flad bund. Fyld:
Gulbrun, let opbl. med gullig, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, humøs, sandbl. ler, enkelte nister af trækul og rødbrændt ler.

A47 Stolpehul.

Dia.: 20 cm. Dybde: 7 cm. Forholdsvis flad bund.
Fyld: Gulbrun, let opbl. med rødbrun og gullig, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, let humøs, let sandbl. ler.

A48 Grube.

Dia.: 180x200. Dybde: Over 35 cm. - ikke snittet i bund, pga. store sten nederst gruben. Fyld:
Gulbrun-brun, homogen, humøs, let sandbl. ler.

A49 Stolpehul.

Dia.: 30 cm. Dybde: 8 cm. Forholdsvis flad bund.
Fyld: Gulbrun, let opbl. med rødbrun og gullig, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, let humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A50 Stolpehul.

Dia.: 25 cm. Dybde: 4 cm. Forholdsvis flad bund.
Fyld: Gulbrun, let opbl. med rødbrun, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, let humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A51 Stolpehul.

Dia.: 30 cm. Dybde: 15 cm. Afrundet bund. Fyld:
Gulbrun, let opbl. med gullig, leret undergr. - dog forholdsvis homogen, let humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A52 Dyreaktivitet. Snittet!

A53 Stolpehul.

Dia.: 40 cm. Dybde: 8-13 cm. Let uafgrænset bund - dog forholdsvis flad - pga. opblanding med undergrund og nedsivninger samt mulig dyreaktivitet. Fyld: Gulbrun, heterogen - opbl. med rødbrun, leret undergr., let humøs, let sandbl. ler, enkelte trækulsnister.

A54 Stolpehul.

Dia.: 25 cm. Dybde: 15 cm. Afrundet bund. Fyld:
Rødbrun-gulbrun, homogen, meget let humøs, let sandbl. ler.

Søgegrøft 8:

A55 Yderkant af grube?

Dia.: 60x110 cm. Kun delvist afdækket! Dybde: 25 cm. Fyld: Gulbrun-brun, homogen, humøs, sandbl. ler, enkelte trækulsnister og nister af rødbrændt ler.

A56 Dyreaktiviteter samt overgang mellem muld og undergrund. Snittet!

Søgegrøft 9:

A57 Stolpehul?

Dia.: 40 cm. Dybde: 8 cm. Usikker afgrænsning mellem bund og undergrund. Fyld: Meget lys gulgråbrun, heterogen - opbl. med gullig, leret undergr., meget let humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister.

A58 Stolpehul.

Dia.: 30 cm. Dybde: 20 cm. Flad bund. Fyld: Lys gulbrun, heterogen - opbl. med gullig, leret undergr., let humøs, let sandbl. ler.

A59 Recent, muligvis et borehul i forbindelse med byggemodning. Ikke snittet i bund!

Dybde: Over 45 cm. Fyld: Brun muld.

Søgegrøft 10:

A60 Grube?

Dia.: 180x270 cm. Kun delvist afdækket! Dybde: 10 cm. Fyld: Gulbrun - lys gulbrun, let opblandet med gullig, leret undergrund - dog forholdsvis homogen, let humøs, let sandblandet ler med hvid kalksten.

A61, A62 & A63 Forholdsvis recente nedgravninger af sten.

Fyldskifterne ligger alle niveaumæssigt højt (enkelte endda på overgangen mellem muld og undergrund). Fyldskifterne blev kun delvist afdækkede. Fyldskifterne må tolkes som forholdsvis recente nedgravninger af sten og ubrændte dyreknogler. Fylden indeholder trækul flere steder og er desuden brun og muldet. Dybde: Ca. 20-25 cm., men niveauet i denne del af søgegrøft 10 ligger også mindst 15 cm. højere end i resten af søgegrøften.

A64 Fyldskifte, muligvis overgang ml. muld og undergrund samt dyreaktiviteter.
Dia.: 170x190 cm. Kun delvist afdækket! Dybde: Ca. 20 cm. Ubestemmelig afgrænsning ml. muld og undergrund. Fyld: Lys gulbrun - gulgråbrun, heterogen - opblandet med rødbrun, leret undergrund, dyregange, meget let humøs, sandblandet ler.

Søgegrøft 11:

A65 Muligvis et dræn fyldt med sten.

Dia.: 200x250 cm. Kun delvist afdækket! Dybde: Ca. 20 cm. Fyld: Knytnævestore samt lidt større sten.

A66 Overgang ml. muld og undergrund, el. naturlig farvning af undergrund.

Ovenpå A65 og A66 fandtes et tilsvarende lag som lå oven i A61, A62 og A63: Mørkt gulbrunt til sortbrunt (pga. en del trækul i fylden) samt mange sten og dyreknogler. Dette lag lå ml. muld og undergrund og er sandsynligvis mere eller mindre recent (i hvert fald kan det ikke henføres til Oldtid). Niveauet i og omkring A65 og A66 er ca. 10 cm. højere end i resten af søgegrøft 11.

Søgegrøft 14:

A67 Grube.
Dia.: 160x320 cm. Kun delvist afdækket! Dybde: 20 cm. Ikke snittet i bund! Fyld: Gulbrun, homogen, let humøs, let sandbl. ler, spredte trækulsnister.

Fundliste

x1	A4	Keramikfragmenter, oldtid.
x2	A4	Flintafslag.
x3	A20, bunden af lag 2	Keramikfragmenter, oldtid
x4	A18	Ubrændt knogle, recent?.
x5	A41, toppen af gruben	Keramikfragment.

Tegningsliste

T1	Søgegrøft 1-2	1:100
T2	Søgegrøft 3-6	1:100
T3	Søgegrøft 7-9	1:100
T4	Søgegrøft 10-14	1:100
T5	Søgegrøft 15	1:100
T6	Anlægsbeskrivelser, Søgegrøft 15	
T7	GPS-punkter (oversigt)	